

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxivament de la informació prèvia núm. IP 476/2022, referent a l'empresa Justo Serveis.

Antecedents

1. En data 20/12/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra l'empresa Justo Serveis, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant exposava que l'empresa Justo Serveis, que presta el servei de menjador a l'escola dels seus fills, Escola Pla de l'Avellà de Cabrera de Mar (l'escola), té un compte d'Instagram "obert" i "utilitza de manera sistemàtica fotografies i vídeos de nens i nenes de l'escola sense permís."

Juntament amb la denúncia, aportava 7 captures de pantalla amb imatges del compte d'Instagram "Justoserveis." En 6 d'aquestes captures de pantalla es visualitzen grups de nens, mentre que en 1 es visualitza una nena sola en primer pla, en qualitat borrosa, la qual hauria estat extreta d'un vídeo (de 24 segons, segons s'indica a la imatge).

En data 28/12/2022, aquesta Autoritat va demanar a la persona denunciant que aportés informació complementària per tal d'acreditar els fets denunciats. Concretament, se li va demanar:

- Que indiqués si el seu fill apareixia en alguna de les fotografies publicades per l'empresa denunciada, sense comptar amb el seu consentiment o el de l'altre progenitor.

Respecte d'això, la persona denunciant va respondre que cap dels seus fills, alumnes del centre escolar Pla de l'Avellà de Cabrera de Mar, sortien a les imatges publicades.

- Que aportés alguna prova o indici que pogués acreditar que els progenitors dels nens i nenes que apareixien a les fotografies denunciades no havien donat el seu consentiment perquè la imatge dels seus fills i filles es difongués a les xarxes socials.

Respecte d'això, va respondre que Justo Serveis "ha estat utilitzant imatges dels nens i nenes alumnes sense permís." Afegia que va mantenir una conversa per correu electrònic amb la persona (...) de Justo Serveis i que aquesta li va dir, literalment: "des del menjador sempre hem demanat els drets d'imatge a l'AMPA i escola (ja que estem contractats per l'AMPA), fins ara no hem tingut cap problema o queixa de cap família (el vídeo de felicitació de Nadal és per enviar per email només a les famílies). De totes maneres si personalment et sents afectada i enfadada, enviem des de l'empresa els drets d'imatge a les famílies. En el cas d'en (...) ens sap greu, l'any passat ens vas fer arribar que mai sortissin els teus fills en cap imatge o tema del menjador i així ho hem fet, (...)."

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 476/2022), d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.
3. En aquesta fase d'informació, en data 13/02/2023 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre les qüestions següents:
  - Que confirmés si els nens i nenes que constaven a les fotografies aportades per la persona denunciant (de les quals se li va facilitar còpia) eren alumnes de l'escola i que, en aquest cas, indiqués en quines dates concretes es van publicar les fotografies en el seu compte d'Instagram ("Justoserveis").
  - Que exposés quina era la relació jurídica existent entre Justo Serveis i l'escola, o bé amb l'Associació de Famílies d'Alumnes (AMPA); i, també, que aportés el document jurídic vigent que formalitzava aquesta relació.
  - Que informés sobre si disposava del consentiment dels progenitors dels menors, alumnes de l'escola, per publicar-ne les imatges en el seu compte d'Instagram. I, en concret, la informació següent: qui havia recollit el consentiment (l'escola, l'AMPA o Justo Serveis), en quina data i com. En el cas que Justo Serveis recollís dades personals, que aportés 2 o 3 exemplars del formulari de recollida del consentiment.
4. En data 22/02/2023, Justo Serveis va respondre el requeriment per mitjà d'un escrit en què manifestava el següent:
  - Que els fills de la persona denunciant no formaven part de les fotografies o vídeos i que, en cas que fossin objecte de publicació, "deuria d'haver signat el consentiment de la cessió de les dades i imatges dels seus fills."

Que les fotografies es van publicar el 07/12/2022 i el vídeo es va publicar durant el mes d'octubre de 2022.

- Que "la nena que surt tota sola a la foto s'ha fet buscant els fotogrames del vídeo i la mare d'aquesta nena en el seu dia ja va signar el consentiment d'imatge de la seva filla."

Juntament amb el seu escrit, aportava una còpia del contracte de prestació de servei i 2 formularis de "Consentiment per al tractament de dades i la imatge personal del menor." Un d'aquests consentiments era el de la nena que surt sola en primer pla en una de les imatges aportades.

El contracte de prestació de servei de menjador consta subscrit per Justo Serveis i l'AMPA de l'escola i té una vigència coincident amb tot el curs escolar 2022/2023. Aquest contracte té per objecte l'explotació i la gestió per part de Justo Serveis dels serveis de menjador i cuina instal·lat a la seu de l'escola. Pel que aquí interessa, la clàusula 3.9, preveu:

“3.9 Protecció de dades de caràcter personal

Tant l'empresa Justo Serveis, com l'AMPA s'obliguen a donar compliment al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu relatiu a la protecció de dades de caràcter personal i la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

En aquest sentit, Justo Serveis, com a responsable del tractament, haurà d'informar en el moment de la inscripció al servei de menjador, de tots els aspectes previstos a la normativa esmentada, i s'obliga a incorporar les mesures necessàries per garantir el tractament adequat, pertinent, lícit, lleial i transparent de les dades així com per adoptar les mesures de seguretat necessàries per evitar els accessos o tractaments contraris al que disposa la normativa vigent.

En concret, s'haurà d'informar en el moment de la inscripció de:

- La identitat i les dades de contacte del responsable i, si escau, del seu representant.
- Les dades de contacte del delegat de protecció de dades, si escau.
- Les finalitats del tractament a què es destinen les dades personals i la base jurídica del tractament.
- Els destinataris o les categories de destinataris de les dades personals, si escau.
- El termini durant el qual es conservaran les dades personals.
- El dret a sol·licitar al responsable del tractament l'accés a les dades personals relatives a l'interessat, a rectificar-les o a suprimir-les, a limitar-ne el tractament o a oposar-s'hi, així com el dret a la portabilitat de les dades.
- El dret a presentar una reclamació davant d'una autoritat de control.
- Si la comunicació de dades personals és un requisit legal o contractual, o bé un requisit necessari per subscriure un contracte, així com si l'interessat està obligat a facilitar les dades personals i està informat de les possibles conseqüències de no fer-ho.
- Si el responsable del tractament preveu tractar posteriorment les dades personals per a una finalitat diferent de la que va motivar la recollida, abans del tractament posterior ha de proporcionar a l'interessat informació sobre aquesta altra finalitat i qualsevol informació addicional pertinent.

L'AMPA podrà accedir a les dades de caràcter personal relacionades amb aquest contracte, només quan sigui imprescindible i necessari per donar compliment a les obligacions que li corresponen com a entitat que contracta el servei i que n'ha de fer el seguiment. En aquests casos, caldrà complir amb el que preveu el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu relatiu a la protecció de dades de caràcter personal i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.”

5. En data 23/06/2022, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va fer una sèrie de comprovacions a través d'internet sobre els fets objecte de denúncia. Així, es va constatar que accedint al web d'Instagram i entrant al compte d'usuari "Justoserveis" (<https://www.instagram.com/justoserveis/?hl=es>), constaven publicades en obert (sense cap mena de restricció d'accés) 3 de les 7 fotografies denunciades.

Concretament, en una primera comprovació només es van trobar 3 imatges molt similars, en les quals es visualitza un grup d'infants asseguts en cercle en un jardí. En la part central de les 3 imatges hi ha una persona adulta que, tal com es pot apreciar, està fent una xerrada. Aquest fet també es desprèn dels comentaris publicats en l'esmentada xarxa. Totes 3 fotografies són grupals i en cadascuna s'hi visualitzen uns 40 nens i nenes, aproximadament.

6. En data 14/07/2023, tenint en compte les anteriors informacions recollides, aquesta Autoritat va considerar necessari disposar de més informació. Per això, va adreçar un nou requeriment a Justo Serveis en què se li demanava el següent:

- Que informés si 4 de les fotografies denunciades (que són les que aquesta Autoritat no ha localitzat en el seu compte d'Instagram) s'havien publicat en obert, és a dir, sense cap mena de restricció d'accés. O si, per contra, s'havien publicat de manera restringida, és a dir, únicament visibles per algun col·lectiu (per exemple, per les famílies dels alumnes del centre).
- Que indiqués les dates concretes en què es van publicar les fotografies i que confirmés si continuaven publicades i, en aquest cas, aportés l'enllaç concret on estaven ubicades dins del seu compte d'Instagram. O, si no continuaven publicades, informés sobre la data i el motiu de despublicació.
- En relació amb la fotografia de la nena que surt sola en una de les imatges, se li va demanar la informació següent: una còpia del vídeo complet publicat, la data de publicació, si s'havia publicat en obert o de forma restringida i si encara continuava publicat o, en cas contrari, la data de despublicació.

7. En data 21/07/2023, Justo Serveis va respondre el requeriment a través d'un escrit en què exposava el següent:

- Que "les fotografies dels nens sols tenien accés els seguidors de Justo Serveis a les xarxes socials d'Instagram" i matisa que "eren les famílies."
- Que la data de publicació de les fotografies és el 03/12/2022.
- Que la data de publicació del vídeo és octubre de 2022.
- Que les fotografies i vídeos ja no estan publicats i que el compte d'Instagram s'ha tancat.
- Que es va tancar la comunicació d'Instagram en el moment que aquesta Autoritat va enviar el primer escrit.

- Que ja no disposen del vídeo de la nena que surt sola i que “està eliminat des del moment que es va tancar la informació a l’Instagram.”
- Que “el senyor (...) ha deixat la seva activitat de prestar el servei de menjador i per això ha tancat l’activitat a les xarxes socials.”

8. En data 26/07/2023, l’Autoritat va adreçar un ofici a la persona denunciant, per tal que aportés informació addicional necessària per aclarir determinats aspectes relacionats amb els fets denunciats. A aquest efecte, es va concedir un termini de 15 dies hàbils, a comptar a partir de l’endemà de la recepció de l’ofici.

En concret, es demanava que aportés una còpia del vídeo complet d’Instagram al qual hauria tingut accés a través del compte de “Justoserveis” i en el qual figuraria la imatge de la nena que surt sola en primer pla. Així mateix, es demanava que confirmés que havia accedit, tant al referit vídeo com a la resta d’imatges aportades juntament amb la seva denúncia, de forma “oberta”, és a dir, sense que hi hagués un accés restringit.

La notificació del requeriment es va fer per mitjans electrònics i va ser rebutjada en data 11/08/2023.

9. En data 15/09/2023, es va tornar a notificar l’ofici i, aquesta vegada, es va acceptar en data 21/09/2023.

10. El termini de 15 dies hàbils concedit a l’ofici s’ha superat amb escreix, sense que la persona denunciant hagi respost.

11. En dates 06/10/2023 i 16/10/2023, l’Àrea d’Inspecció de l’Autoritat va fer una sèrie de comprovacions a través d’internet i va confirmar que el compte d’usuari de “Justo Serveis” d’Instagram continuava actiu.

12. En data 11/12/2023, tenint en compte les anteriors comprovacions, aquesta Autoritat va considerar necessari disposar de més informació, motiu pel qual va adreçar un nou requeriment a Justo Serveis. Entre d’altres qüestions, se li demanava que informés sobre les raons per les quals el compte d’usuari d’Instagram “Justo Serveis” continuava obert, al contrari del que havia manifestat en l’escrit de data 21/07/2023.

13. En data 19/12/2023, Justo Serveis va respondre el requeriment a través d’un escrit en què exposava el següent:

- Que des del mes de juliol ja no prestava serveis de menjador.
- Que “va tancar totes les xarxes socials, Instagram, web, etc... però ara en rebre aquesta [l’ofici de 15/12/2023] vàrem veure el seu enllaç i efectivament hi havia encara algunes imatges de menjador a Instagram. Em comunica (...) que es tanca i triga uns dies a fer-se efectiu (...).”
- Que els nens que surten a les imatges, “quan fèiem la inscripció de menjador adjuntàvem un formulari per signar que les mares i pares ens donaven permís per a

fotos i vídeos del menjador com els formularis que em van demanar en la primera carta [l'ofici de 13/02/2023] i els vàrem fer arribar.”

- Que el present assumpte va iniciar-se perquè una “mare (...), no permetia que el seu fill sortís en un vídeo de nadal i no teníem el formulari amb el consentiment amb la qual cosa no vàrem gravar als seu fill i va sortir trist perquè ell si volia sortir.”

14. En data 17/01/2023, aquesta Autoritat va efectuar una darrera comprovació a internet i va verificar que el compte d'usuari “Justo Serveis” d'Instagram ja no existia.

Fonaments de dret

- 1.** D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
- 2.** A partir del relat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats objecte d'aquesta resolució d'arxiu.

La persona denunciant es queixava que en el compte d'Instagram de Justo Serveis es publicaven constantment fotografies de menors d'edat, sense cap permís. Juntament amb la denúncia, aportava 7 fotografies del compte d'Instagram “Justoserveis”.

En primer lloc, és convenient descriure les 7 fotografies denunciades i aportades amb la denúncia. Concretament, són les següents:

- 3 fotografies grupals, en les quals es visualitzen uns 40 infants asseguts en cercle en un jardí i una persona adulta en la part central de la imatge.
- 2 fotografies grupals, en les quals es visualitzen uns 10 infants jugant al pati. Ambdues imatges són de qualitat difusa (els rostres dels nens estan borrosos).
- 1 fotografia grupal, en la qual es visualitzen uns 15 infants dins d'una aula escolar. Aquesta imatge també és de qualitat difusa (els rostres dels nens estan borrosos).
- 1 fotografia en la qual surt una nena en primer pla al menjador de l'escola. Aquesta imatge també és de qualitat difusa i s'hauria extret d'un vídeo de 24 segons (el rostre de la nena també està borrós).

Un cop exposat l'anterior, cal ressaltar que tant la persona denunciant com l'entitat denunciada han confirmat que els fills d'aquella no formen part de les imatges denunciades.

Del resultat de les investigacions efectuades per aquesta Autoritat, ha quedat constatat que el dia 03/12/2022 Justo Serveis va publicar les 3 fotografies en les quals es visualitzen uns 40 nens i nenes asseguts en cercle en un jardí. Doncs bé, respecte d'aquest fet cal ressaltar que, si bé és cert que ens trobem davant d'un supòsit d'exposició d'imatges de menors a internet, aquestes publicacions s'han fet de

conformitat amb la normativa vigent. En efecte, es tracta d'un grup ampli de persones, difícilment identificables de forma individualitzada i que, segons es desprèn d'aquestes fotografies, així com dels comentaris publicats, compleixen la finalitat per a la qual es va recollir el consentiment dels pares/mares/tutors dels menors, "activitats destinades al servei de menjador."

En aquest punt, convé prestar especial atenció a les directrius que fixa l'informe de conclusions sobre l'auditoria per verificar l'adequació al Reglament (UE) 2016/679 i a l'LOPDGDD, en la publicació d'informació personal dels alumnes, editat per aquesta Autoritat en data 20/05/2020. En relació amb el principi de minimització, preveu el literal següent (pàgines 23/35):

"El principi de minimització que recull l'article 5.1.c de l'RGPD estableix que les dades personals han de ser adequades, pertinents i limitades al que és necessari, en relació amb les finalitats per a les quals es tracten. Això significa que, tot i que el centre disposi de base jurídica per publicar la informació dels alumnes a internet, no s'han de publicar més dades de les indispensables per assolir la finalitat d'informar sobre les activitats escolars. A la pràctica, això vol dir que no s'haurien de publicar totes les imatges sense cap filtre, sinó que se n'ha de fer una tria quantitativa i qualitativa. D'aquesta manera, s'evitarà la sobreexposició dels menors al web i a les xarxes socials.

- La primera recomanació és, per tant, seleccionar el menor nombre d'imatges possible per informar sobre cada activitat, en lloc de publicar-les totes indiscriminadament.
- També es recomana limitar la difusió de la veu, especialment quan la captació no sigui previsible per a les persones interessades.

D'altra banda, aquest principi també implica que cal decidir el sistema més adequat per difondre les dades, és a dir triar entre publicar amb accés restringit o de manera oberta, d'acord amb la finalitat i tenint com a consideració principal l'interès superior del menor. Així, se'n protegeix a privacitat. Les recomanacions són les següents:

- Si la finalitat s'emmarca exclusivament en la funció educativa i orientadora de l'escola i afecta alumnes concrets, la comunicació s'ha de fer sempre a través de canals personalitzats que, prèvia identificació i autenticació, permetin accedir només a la informació personal de cada usuari. És per aquest motiu que, en aquest cas, no cal demanar el consentiment.
- Si la finalitat és difondre informació a les famílies sobre l'activitat ordinària i extraordinària de l'escola, el sistema adequat són els espais restringits, com la intranet. Això permet limitar l'accés a aquesta informació als membres de la comunitat educativa, principalment pares i tutors. En aquest cas, és recomanable segmentar la informació que es publica per grup, curs i etapa.
- Si la finalitat és informar i divulgar les activitats del centre al públic en general, a més a més de les mateixes famílies, i per això el centre opta per publicar les dades de forma oberta, és convenient seguir les pautes següents:

- Evitar els primers plans o les imatges individuals, tret que excepcionalment ho justifiqui l'interès públic, com ara quan es premia o es reconeixen els alumnes en concret.
- Publicar preferentment fotografies col·lectives o de grup, o bé imatges en què els menors siguin difícilment recognoscibles.
- No publicar imatges en temps real amb metadades que permetin la geolocalització.
- Tenir una cura especial en la publicació d'imatges identificables a les xarxes socials, ja que es pot cedir el dret a fer-ne ús i permetre l'etiquetatge i comentaris lesius de terceres persones.”

Doncs bé, en el cas de les 3 fotografies grupals amb uns 40 nens i nenes, aproximadament, ha quedat evidenciat que es van publicar “en obert”. En efecte, aquestes fotografies eren accessibles al públic en general però, en base als consentiments recollits i a les directrius que s'acaben de reproduir, aquestes publicacions s'han de considerar adequades, perquè es tracta de 3 fotografies grupals en les quals els menors que formen part de la imatge són difícilment identificables. La majoria dels nens surten d'esquena, de forma parcial o de manera secundària. A més, l'objecte de la publicació és informar sobre una activitat efectuada pel centre i, en haver seleccionat únicament 3 fotografies (quan probablement se'n van fer moltes més), es desprèn que hi ha hagut una tria quantitativa i qualitativa, que s'ha fet evitant la sobreexposició dels menors i escollint amb cura les fotografies estrictament necessàries per tal d'assolir la finalitat perseguida. Per tot això, la conclusió no pot ser una altra que la compatibilitat de les publicacions amb la normativa de protecció de dades personals i, en particular, amb el principi de minimització.

Pel que fa a les 4 fotografies restants, malgrat haver efectuat diverses comprovacions, aquesta Autoritat no les va localitzar. Per això, en la fase d'investigació es va demanar a Justo Serveis que confirmés si, efectivament, l'accés a aquestes fotografies era restringit. Així mateix, es va demanar a la persona denunciant que confirmés aquest mateix punt. És a dir, si el públic en general les podia visualitzar o si, al contrari, tenien un accés restringit, únicament visible per a algun col·lectiu específic. Respecte d'això, Justo Serveis va confirmar que l'accés era restringit i la persona denunciant mai va contestar la petició d'aquesta Autoritat (anterior 8è).

En base a l'anterior, hem de partir de la resposta de Justo Serveis, que l'accés estava restringit a les famílies del centre i era conforme al consentiment atorgat pels pares/mares/tutors; i prova d'això és que aquesta Autoritat no les ha pogut localitzar. Per altra banda, pel que fa al contingut de les imatges, cal subratllar que 3 d'aquestes imatges (les dues del pati i la de l'aula) són imatges grupals, en les quals no es reconeixen els menors d'edat, atès que estan difuses i els rostres de les persones estan borrosos. Així mateix succeeix en el cas de la imatge de la nena que surt sola, on aquesta també està difusa i borrosa. Tot i així, en tractar-se d'un primer pla d'una sola persona, aquesta Autoritat va intentar obtenir còpia del presumpte vídeo del qual s'hauria extret la imatge, per tal de verificar si s'hi podia accedir sense cap restricció i si la imatge del vídeo era nítida. Tanmateix, la persona denunciant no el va aportar i l'entitat denunciada va manifestar que l'havia eliminat, motiu pel qual no existeix prova suficient que acrediti el fet denunciat, atès que la imatge aportada amb la denúncia està difusa i

borrosa. A tot l'anterior, cal subratllar que en la darrera comprovació a internet, efectuada en data 17/01/2023 per l'Àrea d'Inspecció de l'APDCAT, no s'ha pogut accedir al compte d'usuari "Justo Serveis" d'Instagram, ja que consta com a inexistent (antecedent 14è).

Per tot l'exposat, s'ha de concloure que les fotografies denunciades no són constitutives d'infracció. Pel que fa a les 3 fotografies publicades en obert, són conformes a les directrius fixades per aquesta Autoritat. Pel que fa a les 4 fotografies restants, haurien estat únicament accessibles a un àmbit restringit de persones, d'acord amb els consentiments prestats pels pares/mares/tutors.

3. L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que "(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats". I l'article 20.1 del mateix decret determina que escau el sobreseïment: "a) Quan els fets no són constitutius d'infracció administrativa."

De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar-ne l'arxivament.

Resolució

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 476/2022, relatives a l'empresa Justo Serveis, ja que no s'ha constatat que s'hagi produït cap acte que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades.
2. Notificar aquesta resolució a l'empresa Justo Serveis i comunicar-la a la persona denunciant.
3. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat denunciada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora